

Lekarz powinien mieć „w małym paluszku” wszystkie leki stanów nagłych: gwałtownych biegunek, gwałtownych dolegliwości i krwotoków. Musi być zdolny do błyskawicznego różnicowania, bo działać trzeba natychmiast.

JAMES TYLER KENT

„Wykłady homeopatycznej materia medica”

Lek. med. Anna Sosnowska

URAZY cz. II

Przed zapoznaniem się z treścią kolejnego artykułu z serii „Leczenie homeopatyczne stanów ostrych” warto przeczytać ogólne wprowadzenie do „homeopatycznej pomocy doraźnej” zamieszczone w HP 18 (2/2003) na str. 17-18.

STŁUCZENIA okolic bogato unerwionych

HYPERICUM

Lek na URAZY UKŁADU NERWOWEGO – okolic bogato unerwionych, a także rany szarpane z uszkodzeniem nerwów, urazy mózgu i rdzenia.

"...Hypericum jest dla układu nerwowego tym, czym Arnika dla mięśni a Rhus dla stawów..."

Wskazania kliniczne:

URAZY UKŁADU NERWOWEGO

Urazy nerwów czuciowych

- stłuczenie lub zgniecenie koniuszków palców (przytłuczenie palca młotkiem, przytrzaśnięcie drzwiami itp.

- rany darte koniuszków palców, zerwanie paznokcia

- ekstrakcja zęba

- głębokie rozdarcie tkanek z uszkodzeniem nerwów czuciowych, będące skutkiem np. pokąsania przez psa, szczura lub inne zwierzę

"...Jeśli rozdarciu ulegną bogato unerwione tkanki, nie trać czasu na Arnikę ("bo stwierdziłeś obolałość"), obolałość nie jest tak istotna, jak niebezpieczeństwo związane z uszkodzeniem nerwów."/J.T.Kent/

- rany kłute, drążące do części bogato unerwionych nerwami czuciowymi – palców, paluchów, macierzy paznokci, dłoni lub stóp (np. skutek nadeptnięcia na gwóźdź lub pinezkę albo wbicia się drzazgi – gdzie bóle nie do zniesienia o charakterze żądającym, kłującym, pojawiające się i ustępujące lub strzelające do góry na całe ciało, świadczą o tym, że nerwy czuciowe są głęboko dotknięte urazem. Zagrożenie tężcem.

"...W przypadku ran kłutych, lekiem działającym profilaktycznie jest Ledum. W przypadku zaskubienia się w czubek palca lub jeśli pacjent nadeptnie na gwóźdź lub pinezkę, albo gdy drzazga wbije mu się pod paznokieć lub w stopę – lekiem działającym ochronnie będzie Ledum. Jeżeli gwóźdź wbije się w kopyto konia podaj dawkę Ledum. Wszystkie rany kłute – po ugryzieniu przez szczura, kota itp. są zabezpieczane przez Ledum. Ledum nie dopuści do wystąpienia tych strzelających bólów, które w przeciwnym razie mogłyby się pojawić i nerwy nigdy nie zostaną zaatakowane. Nie będzie problemu, jeżeli podamy je od razu. Dalej, jeżeli ból jest tępy i dotyczy zranionej części ciała, wówczas Ledum jest nadal właściwym lekiem. Jeśli natomiast ból strzela z rany w górę wzdłuż nerwu; taki objaw wskazuje raczej na Hypericum.

Jeśli nerwowa, nadwrażliwa kobieta nadeptnie rano na pinezkę, i później w ciągu dnia ma ciągle odczucie jakby ta pinezka nadal tkwiła w jej pięcie, kiedy leży w łóżku a ból jest tak gwałtowny, że pacjentka nie jest w stanie uleżeć spokojnie, wówczas Ledum jest właściwym lekiem, ale kiedy nad ranem wystąpią bóle strzelające w górę, jest to objaw wskazujący Hypericum..." /J.T.Kent/

- głębokie rany kłute, które charakteryzuje skrajna nadwrażliwość na dotyk

- lek ten utrzymuje w całości rozerwane i rozcięte części, kiedy są nieomal całkowicie oddzielone od ciała /K.N.Mathur/

- rany ziejące, obrzmiałe, nie wykazujące skłonności w kierunku gojenia się, suche z błyszczącymi brzegami; zaczerwienione; zapalne; bolesne (bóle palące, rwące, kłujące)/J.T.Kent/

- rany szarpane, towarzyszy ogromne wyczerpanie nie związane z utratą krwi

- głębokie rany postrzałowe

- rany cięte po amputacji lub po operacji. Łagodzi bóle pooperacyjne

"...Szczególnym wskazaniem dla Hypericum są bóle poamputacyjne..." /Pulford/

- ukąszenia bez krwawienia; towarzyszy rozdzierający ból wokół uszkodzonego miejsca

- rany z przebicia, przecięcia lub szarpane; bardzo bolesne (szczególnie przydatny w przypadku ran, które długo się goją)

- rany w których wcześniej podawano bez efektu Acon. i Arn.

Chroni przed tężcem.

Bóle w starych bliznach.

Urazy kręgosłupa

"...Przypominam sobie przypadek mężczyzny, który jechał autobusem, stojąc na tylnej platformie. Nagły przechył spowodował, że stracił równowagę i upadł do tyłu, uderzając kością ogonową o podłogę. Człowiek ten, nie bardzo się tym przejął, wrócił do domu, ale nie czuł się dobrze. Bolała go głowa i różne części ciała. Wzywano kilku lekarzy, ale żaden nie był w stanie powiedzieć, co się z nim dzieje. Po upływie 10 dni pacjent zmarł. W czasie sekcji stwierdzono, że kość ogonowa była czarna, a w mięśniach do niej przylegających utworzył się brzydki ropień. Gdyby podano Hypericum, jego życie zostałoby uratowane.

Wielokrotnie obserwowałem, jak Hypericum doskonale sprawdzało się w takich stanach. Urazy kości ogonowej należą do najpoważniejszych; upadek do tyłu i uderzenie kością ogonową o kamień lub inne okoliczności prowadzące do stłuczenia kości ogonowej. Badanie samej kości ogonowej niewiele wnosi – jedynie mniejszą lub większą tkliwość, ale nie rzadko pacjent może skarżyć się na bóle strzelające w górę kręgosłupa i w dół w kierunku kończyn. Strzelające bóle mogą występować w całym ciele. Często towarzyszą im ruchy płasawicze. Każdy lekarz powinien być świadomy, że takie dolegliwości mogą być skutkiem urazu kości ogonowej.

Wiele kobiet doświadcza urazu kości ogonowej podczas porodu, delikatna bolesność może utrzymywać się przez wiele lat, pacjentka jest zawsze cierpiąca, zawsze histeryczna, nieustannie nerwowa. Jeżeli odpowiednio wcześniej otrzyma Hypericum, zostanie wyleczona. W obrazie leku znajdujemy lekkie zapalenie i podrażnienie dolnego odcinka rdzenia kręgowego..."

"...Hypericum działa dobrze także w urazach wyższych odcinków kręgosłupa, kiedy np. pacjent

poślizgnie się podczas schodzenia ze schodów, upadając na plecy. Są tacy, którzy w takich przypadkach podają Rhus tox., inni preferują Arnikę. Tym czasem lekiem, który należy podać natychmiast jest Hypericum. Jest ono w stanie zapobiec zapaleniu, które może rozwinąć się jako skutek takiego urazu. Dopiero później, jeżeli wystąpią np. ciągnące bóle reumatyczne, podamy Rhus a na końcu Calcium...." /J.T.Kent/

- urazy kości ogonowej na skutek upadku lub podczas porodu kleszczowego

- drgawki po upadku na głowę lub po wstrząsie

- skutki wstrząśnienia mózgu lub rdzenia: zrywanie głowy do tyłu; bóle głowy z odczuciem jakby unoszenia wysoko w powietrze; wielki lęk i obawa, przed upadkiem z tej wysokości

- dolegliwości po punkcji kanału kręgowego

Urazy czaszkowo-mózgowe

Urazy mózgu i rdzenia kręgowego, drgawki po urazach. Przy urazie czaszkowo-mózgowym korzystne może się okazać zastosowanie kolejno, oddzielnie – o ile objawy się zgadzają – następującej kombinacji leków: Arnica – Hypericum – Helleborus – Natrium sulphuricum.

Wiodące objawy psychiczne

1. **Popelnia błędy w pisaniu, zapomina, co chciał powiedzieć.**
2. **Złudzenie, że unosi się w powietrzu, ponad łóżkiem, połączone z lękiem przed upadkiem.**
3. **Bardzo silne bóle doprowadzają go do szaleństwa; zrozpaczony z powodu bólu; niezdolny do myślenia podczas bólu głowy.**

Wiodące objawy ogólne

1. **Bóle strzelające od rany wzdłuż przebiegu nerwu.**
2. **Neuralgie pourazowe i fantomowe; dotknięta część ciała skrajnie bolesna, pogorszenie pod wpływem zmian pogody.**
3. **Pourazowe drgawki, zwłaszcza po urazach głowy.**
4. **Ogromne pragnienie.**
5. **Apetyt wzmożony rano i wieczorem.**
6. **Ogromna potliwość.**
7. **Pożądanie: ciepłych napojów, wina, pikli.**

Modalności

Stan poprawia: leżenie na twarzy, odgięcie głowy do tyłu, pocieranie, spokojne leżenie.

Stan pogarsza: URAZ, WSTRZĄŚNIENIE; kręgosłupa, kości ogonowej, *wstrząs*, potłuczenie, zmiżdżenie, wysilek, dotyk, zmiany pogody, mgła, zimna, wilgotna pogoda, *ruch*, po porodzie kleszczowym, w zamkniętym pokoju, ucisk, nocą, przed burzą.

Objawy lokalne

1. Urazy nerwów, którym towarzyszy ból nie do zniesienia.
2. Rany: szarpane, tłuczone, miażdżone, klute i cięte okolic bogato unerwionych, kiedy towarzyszy skrajna bolesność, a zwłaszcza, gdy ból strzela wzdłuż przebiegu nerwu, a także gdy rana nie wykazuje skłonności do gojenia się. Rany bardziej tkliwe w dotyku niżby wskazywał na to ich wygląd.
3. Skutki urazów rdzenia kręgowego.
4. Pourazowe bóle kości ogonowej (na skutek upadku lub po porodzie kleszczowym), strzelające w górę i w dół w kierunku kończyn.
5. Skutki urazów głowy.
6. Urazy oka zwłaszcza, gdy bóle są silne.
7. Oddech astmatyczny po urazie kręgosłupa; > obfite odkrztuszenie.
8. Zabezpiecza przed rozwojem tężca po urazach.
/K.N.Mathur/

STŁUCZENIA nerwów

HYPERICUM

(patrz pod: Urazy układu nerwowego)

XANTHOXYLUM

Wskazania:

Urazy nerwów.
Bóle miażdżące, strzelające, promieniujące, nagłe.
Nerwobóle.
Kłucie, wstrząsy jak od prądu.
Drętwienie lewej strony ciała.

Modalności:

Pogorszenie: Sen. Wilgoć.

Poprawa: Wymioty. Położenie się. Picie lodowatej wody.

MENYANTHES

Charakterystyczną cechą jest lodowate zziębnięcie wystających oraz chorych części ciała.

Poprawa: *Mocny ucisk*. Leżenie na ręce.

ALLIUM CEPA

Urazy nerwów. Cienki, nitkowaty, ciągnący ból przy pobudzaniu uszkodzonego nerwu; bóle fantomowe.

STŁUCZENIA kości (okostnej)

RUTA GRAVEOLENS

Lek na urazy i stłuczenia **KOŚCI, OKOSTNEJ, chrząstek i ścięgien**. Typowy jest **tępy ból kości i pieczenie w urażonym stawie**.

Wskazania kliniczne:

1. Skutki urazów **KOŚCI, OKOSTNEJ, chrząstek, ścięgien, SKRĘCENIA, ZWICHNIĘCIA, z potłuczeniowym bólem i odczuciem ułomności**, zwłaszcza, gdy dotknięty jest staw skokowy lub nadgarstek.
2. **ZŁAMANIA, zwłaszcza z przemieszczeniem odłamów**. Powolne gojenie złamanych kości.

Wiodące objawy psychiczne

1. **Niezadowolony z siebie i innych, skłonny do płaczu**. Złudzenie, że popełnił przestępstwo. Z lękiem zrywa się, gdy ktoś lekko go dotknie, także podczas snu, krzyczy, gdy zostanie dotknięty. **Podejrzliwy**.
2. **Złudzenie, że łóżko jest zbyt twarde**.

Wiodące objawy ogólne

1. Skutki urazów **KOŚCI, OKOSTNEJ, chrząstek, ścięgien, SKRĘCENIA, ZWICHNIĘCIA, z potłuczeniowym bólem oraz odczuciem ułomności**, zwłaszcza stawu skokowego lub nadgarstka. **ZŁAMANIA, zwłaszcza z przemieszczeniem odłamów**. Powolne gojenie złamanych kości.
2. **Dolegliwości związane z przemęceniem, szczególnie zginaczy, a także mięśni oka**.

3. **Odczucie ogólnego rozbicia, obolałości, jak po upadku; wyraźniejsze w kończynach i stawach.**
4. **Ekstremalny niepokój ruchowy**, część ciała, na której leży bolesna, jak potłuczona, co zmusza go do ciągłej zmiany pozycji. Łóżko wydaje się zbyt twarde.
5. **Odczucie osłabienia**, wyczerpania, zniechęcenia, kończyny odmawiają posłuszeństwa. **Ociężałość**, jakby jakiś ciężar znajdował się w, lub był przymocowany do danej części ciała (głowa, kończyny dolne, stopy).
6. **Porażające zeszywnienie, skrócenie mięśni i ścięgien**, ból przy próbie rozprostowania, potrzeba rozprostowywania.
7. **Sklonność do odkładania depozytów w okostnej, ścięgnach i okolicy stawów** (szczególnie nadgarstkowych).
8. **Odczucie szorstkiego, tępego kolka** (w głowie, nosie itp.).
9. **Gryzące, palące, neuralgiczne bóle.**
10. **Prawostronność.**

Awersja do: mięsa, jarzyn, *nagå do jedzenia, podczas jedzenia, apetyt normalny, ale awersja do wszystkiego, gdy tylko zacznie jeść.*

Pożądanie: *nienasycone pragnienie zimnej wody, gwałtowne pragnienie zimnej wody po południu, często, na duże ilości, brak pragnienia podczas gorączki, pragnienie na zimne napoje, brandy, whisky, zimne jedzenie, szczypanie w żołądku po zjedzeniu chleba z masłem, odbijanie, ból głowy i świąd skóry po mięsie, puste odbijanie po pokarmach surowych i niestrawnych, odczucie napięcia w żołądku > mleko < mleko.*

Modalności

Stan pogarsza (się): *wieczorem, przed północą, przemęczenie, na początku ruchu, wysiłek fizyczny wchodzenie i schodzenie ze schodów, podnoszenie się, jazda na koniu, uraz, skręcenie, WYTĘŻENIE WZROKU zimno, zimne powietrze, zimna wilgoć, zimny wiatr, LEŻENIE, leżenie na bolesnej stronie, podciągnięcie kończyn, wyciągnięcie (rozprostowanie) dotkniętej części ciała, SIEDZENIE, ucisk na krawędź, skłon, stanie, podczas miesiączki, POŻYWIENIE SUROWE LUB NIESTRAWNE, chleb z masłem (szczypanie w żołądku), mięso (ból głowy, odbijanie i świąd skóry), mleko, alkohol, wino, owoce, tytoń, wysiłek.*

Stan poprawia: *leżenie na plecach, leżenie na niebolesnej stronie, ciepło, ruch; ciągły ruch, pocieranie, drapanie, mleko (odczucie napięcia w żołądku)*

SYMPHYTUM

Główne wskazania /wg. A. Lippe'a/

1. **W przypadku urazów kości lub okostnej**, gdy po zastosowaniu Arniki ustąpiła obolałość tkanek miękkich, lecz pozostał ból i tkliwość okostnej.
2. **W przypadku urazów gałki ocznej miękkim przedmiotem** (np. po uderzeniu kulką śniegu w twarz), jedynym lekiem mogącym przynieść ulgę jest Symphytum.

Objawy wiodące

1. **Urazy kości, chrząstek i okostnej; opóźniony zrost kostny, klujące bóle związane z przerwaniem ciągłości okostnej.**

„ ... Urazy zadane nie ostrym narzędziem, lecz przedmiotem tępym, który uszkodził tkanki nie penetrując jednak w głąb ... ”

/M. Tyler/

2. **Urazy gałki ocznej spowodowane uderzeniem miękkim przedmiotem lub piąstką niemowlęcia.**
3. **Odczucie jakby górna powieka przesuwiała się ponad jakąś wyniosłością, występujące podczas zamykania oczu.**
4. **Rany postrzałowe.**
5. **Drażliwość kikuta po operacji.**
6. **Tkliwość w punkcie złamania.**
7. **Bóle kręgosłupa, zwłaszcza po nadużyciach seksualnych.**
8. **Owrzodzenia żołądka i dwunastnicy z bólem zlokalizowanym wokół pępka, zaostrzającym się w pozycji siedzącej.**
9. **Ropień w mięśniach lędźwiowo-udowym.**
10. **Powiększenie gruczołów (węzłów).**
11. **Nowotwory kości.**

Modalności

Stan pogarsza: URAZY, uderzenie tępym przedmiotem, dotyk, ekscesy seksualne, ruch, ucisk, schylenie się powoduje odczucie ciężaru w okolicy czołowej, pozycja siedząca powoduje ból w okolicy pępka.

Stan poprawia: ciepło.

URAZY STAWÓW (zwichnięcia, naciągnięcia, nadwyreżenia)

ARNICA

(patrz część I.)

RHUX TOXICODENDRON

Urazy stawów (naderwanie, naciągnięcie, wywichnięcie) **z towarzyszącym niepokojem ruchowym i poprawą przez ciągłą zmianę pozycji.** Staw po urazie jest gorący, obrzmiały i sztywny; towarzyszy ból łagodzony przez ciepło; ból i sztywność ustępują po rozruszaniu.

Wskazania kliniczne:

- 1) **Ostre urazy stawów** (naderwanie, naciągnięcie, wywichnięcie, urazy więzadeł i ścięgien)
- 2) **Przewlekłe urazy układu ruchu związane z przemęczeniem, przeciążeniem i nadwężeniem.**

Objawy wiodące:

1. **Niepokój psycho-ruchowy**, poprawa przez ciągłą zmianę pozycji.
2. **Pogorszenie w bezruchu; poprawa po rozruszaniu** (początek ruchu bolesny).
3. **Bóle rwące, strzelające, kłujące, nasilają się nocą**, chory nie zaznaje spokoju w żadnej pozycji.
4. **Bóle jakby mięśnie były odrywane od kości.**
5. **Zeszywnienie ustępuje po rozruszaniu się.**
6. **Gorący, bolesny obrzęk stawów.**
7. **Powinowactwo do strony lewej.**

Modalności

Pogorszenie: Narażenie na: WILGOTNE, ZIMNE; powietrze, przeciągi; wychłodzenie; *kiedy chory był przegrzany lub spocony.* Odkrycie kończyn, głowy itp. POCZĄTEK RUCHU. ODPOCZYNEK. PRZED BURZĄ. SKRĘCENIA. Przemęczenie. Po północy. Szarpanie. Uderzanie. wstrząsanie. Jazda. Lodowato zimne napoje. Leżenie na boku.

Poprawa: Ciągły ruch. GORĄCO. Gorąca kąpiel; rozgrzanie się. Ciepłe owijanie. Pocieranie. Podtrzymywanie części ciała zajętych chorobą: brzucha, głowy itp. Przeciąganie się, wyciąganie kończyn. Zmiana pozycji. Ciepła, sucha pogoda.

BRYONIA

Ból przy najmniejszym ruchu, nawet przy drobnym poruszeniu się osoby siedzącej obok na łóżku. **Chory staw jest czerwony, obrzmiały, gorący, kłujące, rozdzierające bóle ustępują w bezruchu i pod wpływem zimnych okładów.** W podszewach odczucie szpilek i igieł uniemożliwiające chodzenie.

Wskazania kliniczne:

- 1) W **ostrych urazach stawów**, gdy zawiodła Arnika.
- 2) **Pourazowe zapalenie ścięgien.**
- 3) **Pourazowe wysięki.**

Objawy wiodące:

1. **Rozdrażnienie i pragnienie samotności.**
2. **Suchość błon śluzowych w połączeniu z intensywnym pragnieniem** (pije rzadko, ale dużo).
3. **Ból przy najmniejszym ruchu**, nawet przy drobnym poruszeniu się osoby siedzącej obok na łóżku (kłujący, żądający, przeszywający).
4. **Ulga pod wpływem mocnego ucisku** (ciężnego obandażowania).
5. **Obrzęk i zeszywnienie chorej części ciała.**

Pogorszenie: RUCH – NAJMNIEJSZY; PODNOSZENIE (SIĘ); POCHYLANIE; KASZEL; WYSIŁEK; GŁĘBOKIE ODDYCHANIE. *Suche zimno lub gorąco.* IRYTACJA. DOTYK. *Przeziębienie się. We wczesnych godzinach rannych.*

Poprawa: UCISK; LEŻENIE NA BOLESNEJ CZĘŚCI CIAŁA. *Obandażowanie.* CHŁODNE, ŚWIEŻE POWIETRZE. SPOKÓJ. *Podciągnięcie kolan. Pod działaniem gorąca na objętą zapaleniem część. Schodzenie w dół. Siedzenie w pozycji wyprostowanej. Zimne pokarmy, napoje.*

RUTA (patrz wyżej)

LEDUM (patrz wyżej)

ANACARDIUM

Urazy więzadeł i ścięgien.

Kurczowe bóle mięśni, przykurcze ścięgien.

Objawy wiodące

Wrażenie tępego kołka wbitego w ciało.

Wrażenie opasania taśmą.

Kurcze, przykurcze, szarpnięcia, zrywania.

Oslabienie i porażenie w połączeniu z zesztwieniem.

Pogorszenie: Twarde stąpanie. Na początku ruchu.

Poprawa: Gorąca kąpiel.

GELSEMIUM

Zwichnięcia u osób cierpiących na zaburzenia koordynacji ruchowej.

Charakterystyczne objawy:

Ogólne porażenie.

Wyczerpanie z drżeniem i osłabieniem kontroli nad mięśniami.

Zaburzenia koordynacji ruchowej.

Podczas chodzenia odczucie częściowego zwichnięcia rzepki.

Modalności:

Pogorszenie: Emocje. Gorąco. Myślenie o bólu.

Poprawa: Oddanie obfitej ilości moczu.

AGNUS

Osoby przedwcześnie postarzałe wskutek nadużywania seksu.

Zwichnięcia wskutek dźwigania zbyt dużych ciężarów.

CALCIUM CARBONICUM

Otyłe, blade, spocone, wiotkie dzieci, cierpią z powodu osłabienia kostek, które skręcają się przy chodzeniu do środka.

NATRIUM CARBONICUM

Osoby wyczerpane nerwowo i fizycznie; nadwrażliwe na wszystkie bodźce, zwłaszcza muzykę. Marznące, ale nadwrażliwe na gorąco (zimno zazwyczaj pogarsza). W odróżnieniu od Nat. mur. charakteryzuje je: potliwość; pogorszenie po mleku.

Objawy miejscowe:

Przemieszczenia i skręcenia w stawach skokowych; osłabienie kostek. Chory ciągle się potyka i przewraca, czasem bez przyczyny.

NATRIUM MURIATICUM

Osoby wyczerpane nerwowo i fizycznie. Nadwrażliwe. Marznące, ale nadwrażliwe na gorąco (zimno zazwyczaj poprawia). W odróżnieniu od Nat. carb. charakteryzuje je: suchość skóry; apetyt na mleko.

Objawy miejscowe:

Przemieszczenia i skręcenia w stawach skokowych; osłabienie kostek.

LYCOPodium

Osoby ukrywające pod maską dominacji lękliwość i niepewność. Zziębnięty, wysuszony, szczupły z wzdętym brzuchem. Dolegliwości prawostronne.

Objawy miejscowe:

Ręce i stopy ciężkie, zwiotczałe, drżą, > ruch. Niezdarny, potyka się. Skłonność do samoistnych skręceń. Spontaniczne przemieszczenia w stawie biodrowym (Calc., Caust., Coloc., Rhus-t., Thuja.)

PETROLEUM

Następstwa skręceń stawów. Zesztwnienie stawów. Trzeszczenia w stawach.

PHOSPHORUS

Osoby lękliwe z bujną wyobraźnią; wychudzone i wyczerpane; nadwrażliwe na zmiany pogody i burzę; podatne na krwotoki.

Charakterystyczne objawy:

Drżenie kończyn przy najmniejszym wysiłku. Obrzęk i martwica kości ze skłonnością do złamań. Osłabienie stawów, zwłaszcza kolan. Bóle piszczeli. Zapalenie okostnej. Wyrosła kostne.

Oslabienie; zwiotczenie mięśni i aparatu więzadłowego. Zwichnięcia; kości łatwo ulegają przemieszczeniu, okresy osłabienia stawów < wysiłek. Chory chwieje się, łatwo się potyka; chodzi kołysząc się na szeroko rozstawionych nogach; stoi na szeroko rozstawionych nogach. Skłonność do skręceń stawów skokowych, stawy skokowe jakby połamane.

STRONTIUM CARBONICUM

Wpływa na stawy skokowe i prawą połowę ciała. Przewlekłe skręcenia stawów. Skręcenia i obrzęki stawów skokowych (jako objaw współtowarzyszący).

Modalności:

Pogorszenie: Zimno, chodzenie, dotyk.

Poprawa: Gorąco i światło; otulanie, gorąca kąpiel.

(kontynuacja w HP 29)